Bijlage B 1 bij de Vreemdelingencirculaire

Tekst van - en commentaar op - enige artikelen van de op 30 mei 1958 te 's-Gravenhage gesloten overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland nopens de samenvoeging van de grenscontrole en de instelling van de gemeenschappelijke spoorwegstations of van grensaflosstations aan de Nederlands-Duitse grens (Trb. 1958, 81).

Artikel 1

1. De beide landen zullen binnen het kader van deze Overeenkomst het overschrijden van de gemeenschappelijke grens in het spoorwegverkeer, wegverkeer en scheepvaartverkeer bespoedigen.
2. Te dien einde kunnen in elk der beide landen:
   a) nationale grenscontrolekantoren van beide landen worden samengevoegd;
   b) in treinen of op schepen gedurende de reis op bepaalde trajecten door beide landen grenscontroles worden verricht;
   c) gemeenschappelijke spoorwegstations of aflosstations worden ingesteld.
3. Deze grenscontrolekantoren en deze spoorwegstations worden zoveel mogelijk in een gelijk aantal aan elke zijde van de grens gevestigd.
4. De bevoegde Ministers zullen in onderling overleg aanwijzen, verplaatsen, wijzigen of opheffen:
   a) de samengevoegde nationale grenscontrolekantoren, hun ambtsgebied daaronder begrepen;
   b) de trajecten, waarop in treinen of op schepen gedurende de reis door de ambtenaren van beide landen de grenscontrole kan worden uitgeoefend;
   c) de gemeenschappelijke spoorwegstations.
5. De overeenkomstig het vierde lid getroffen regelingen worden door uitwisseling van diplomatieke nota's bevestigd en in werking gesteld.

Toelichting: De onderwerpelijke overeenkomst, welke beoogt het oponthoud tengevolge van de grenscontrole zoveel mogelijk te bekorten, schept de grondslag voor samenvoeging van deze controles ten aanzien van alle vormen van grensoverschrijdend

vervoer tussen Nederland en Duitsland, uitgezonderd het luchtvervoer. De overeenkomst voorziet mede in de mogelijkheid de vanwege elk van beide landen toegepaste grenscontroles ook op het grondgebied van het andere land te doen plaats vinden. In het algemeen zal daar samenvoeging van de grenscontrole plaats hebben, waar zij met het oog op de omvang en de intensiteit van het personen- of het goederenverkeer van voldoende belang is en verantwoord kan worden geacht. Een aanzienlijk aantal doorlaatposten is inmiddels samengevoegd; zij staan vermeld onder de in bijlage 1 bij het Voorschrift Vreemdelingen opgenomen doorlaatposten. Bij deze samenvoegingen wordt tevens een zone, als bedoeld in artikel 3 van de overeenkomst, aangewezen, waarin de ambtenaren bevoegd zijn de grenscontrole uit te oefenen.

Artikel 2

In deze Overeenkomst wordt verstaan onder de uitdrukking:

1) "grenscontrole": de uitvoering van alle wettelijke en administratieve bepalingen van beide landen, die toegepast kunnen worden bij de grensoverschrijding van personen en het binnenkomen en uitgaan van goederen en andere vermogensbestanddelen;
2) "gebiedsland": het land, op welks gebied de grenscontrole van het andere land geschiedt of op welks gebied zich de gemeenschappelijke spoorwegstations of grensaflosstations bevinden;
   "nabuurland": het andere land;
3) "gemeenschappelijk spoorwegstation": een spoorwegstation, waar beide spoorwegdiensten de werkzaamheden, die nodig zijn in het grensoverschrijdende personen- en goederenverkeer, of een gedeelte daarvan, kunnen verrichten.

Toelichting: De in dit artikel opgenomen omschrijving van het begrip "grenscontrole" verzekert dat daar waar de grenscontrole door ambtenaren van het nabuurland in een in het gebiedsland gelegen zone wordt verricht (zie artikel 3), alle wettelijke en administratieve bepalingen van het nabuurland die voor toepassing vatbaar zijn bij de grensoverschrijding van personen volledig rechtskracht hebben, zulks zowel wat betreft de verplichtingen van de aan grenscontrole onderworpen personen als de bevoegdheden van ambtenaren.

Artikel 3

1. De ambtenaren van het nabuurland zijn binnen het kader van deze Overeenkomst bevoegd op de overeenkomstig artikel 1 aangewezen kantoren en trajecten - hierna "zone" genoemd - de grenscontrole op dezelfde voet als in hun eigen land te verrichten.
2. De zone kan omvatten:
   a) in het spoorwegverkeer:
      1) een gedeelte van een station en zijn aanhorigheden;
      2) het baanvak tussen de grens en het grenscontrolekantoor;
      3) bij de grenscontrole tijdens de reis, de trein op het vorenbedoelde baanvak alsmede, indien daaraan behoefte bestaat, gedeelten van de stations, waar dat baanvak begint of eindigt;
   b) in het wegverkeer:
      1) een gedeelte van de dienstgebouwen;
      2) gedeelten van de rijweg en de zijkanten daarvan, de bij de dienstgebouwen behorende platforms daaronder begrepen ("Rampen");
      3) opslagruimten;
      4) de weg tussen de grens en het grenscontrolekantoor;
   c) in het scheepvaartverkeer:
      1) een gedeelte van de dienstgebouwen;
      2) gedeelten van de waterweg alsmede de kade- en haveninstallaties, aanlegplaatsen daaronder begrepen;
      3) opslagruimten;
      4) de waterweg tussen de grens en het grenscontrolekantoor;
      5) bij de grenscontrole op een schip gedurende de vaart, het schip alsmede het begeleidende controlevaartuig op de vorenbedoelde waterweg.

Artikel 4

1. De wettelijke en administratieve bepalingen van het nabuurland, die bij de grenscontrole toegepast kunnen worden, gelden in de zone zoals zij gelden in de gemeente onder welke de dienstonderdelen, die in het nabuurland met de grenscontrole zijn belast, ambtelijk ressorteren. Die gemeente wordt door de Regering van dat land aangewezen.

2. In de zin van de in het eerste lid bedoelde bepalingen van het nabuurland heeft in de zone grensoverschrijding plaats, zodra de grenscontrole van het land van uitgang is beëindigd.
3. Bij de overtreding van die bepalingen in de zone zijn de gerechtelijke instanties en de autoriteiten van het nabuurland tot strafvervolging en berechting bevoegd, alsof de overtreding is begaan in de gemeente, onder welke de dienstonderdelen ambtelijk ressorteren.

Toelichting: Met toepassing van het eerste lid van dit artikel zijn inmiddels bij desbetreffende koninklijke besluiten (Stb. 1964, 79 en 1966, 193) de gemeenten aangewezen, waaronder de dienstonderdelen, die in het nabuurland met de grensbewaking zijn belast, ressorteren.
Het tweede lid van dit artikel bevat voor de toepassing van de bij de grenscontrole geldende wettelijke en administratieve bepalingen van het nabuurland in de zone de fictie dat, zodra de grenscontrole van het land van uitgang is beëindigd, in de zone de grensoverschrijding plaats heeft, ongeacht of de grens in feite al dan niet is overschreden. Dit betekent dat bij het binnenkomende verkeer - voor de toepassing van de bepalingen van het land van binnenkomst bij de grenscontrole in de zone - de grens reeds wordt geacht te zijn overschreden zodra de grenscontrole vanwege het gebiedsland (land van uitgang) heeft plaatsgehad en dat bij het uitgaande verkeer - voor de toepassing van de bepalingen van het land van uitgang bij de grenscontrole in de zone - de grens eerst wordt geacht te zijn overschreden, zodra de grenscontrole vanwege het nabuurland (land van uitgang) heeft plaats gehad.
Hierdoor worden de personen en goederen, die in de zone door het nabuurland aan de grenscontrole worden onderworpen, voor de toepassing van de wettelijke en administratieve bepalingen van dat land, in het bijzonder voor het hanteren van de in die bepalingen gebezigde begrippen als invoer, uitvoer, binnenkomen en uitgaan in geheel dezelfde situatie gebracht, als had de grenscontrole ten aanzien van die personen en goederen op normale wijze in het nabuurland plaats.
Uit het vooropstellen van de geldigheid van de wettelijke en administratieve bepalingen vloeit voort dat de bij of krachtens die bepalingen aangewezen ambtenaren bevoegd zijn om op te treden.

Artikel 5

1. Bij de grenscontrole in de zone geschieden de ambtshandelingen van het land van uitgang vóór de dienovereenkomstige handelingen van het land van binnenkomst.
2. Voordat de grenscontrole bij uitgang door het nabuurland is beëindigd, zijn de autoriteiten van het gebiedsland niet bevoegd in de zone personen aan te houden of goederen en andere vermogensbestanddelen in beslag te nemen, welke aan die controle zijn onderworpen.
3. Nadat de grenscontrole bij binnenkomst door het nabuurland is aangevangen zijn de autoriteiten van het gebiedsland niet bevoegd in de zone personen aan te houden of goederen en andere vermogensbestanddelen in beslag te nemen, welke aan die controle zijn onderworpen, indien de ambtenaren van het nabuurland zelf die maatregel hebben genomen.

Artikel 6

1. De ambtenaren van het nabuurland mogen gelden, welke van geldboeten of van geheven rechten en kosten afkomstig zijn, naar het grondgebied van dat land overbrengen. Hetzelfde geldt voor gelden, welke voor rekening van de spoorwegadministratie van het nabuurland in het gebiedsland voor het vervoer van personen, bagage en goederen worden geïnd.
2. De ambtenaren van het nabuurland mogen de door hen aangehouden of inbeslaggenomen goederen en andere vermogensbestanddelen naar het grondgebied van dat land overbrengen.

Artikel 7

De ambtenaren van het nabuurland zijn niet bevoegd op het grondgebied van het gebiedsland onderdanen van dit land aan te houden of hen naar het nabuurland terug te zenden. Zij mogen deze personen echter voor een verhoor naar hun in het gebiedsland gelegen kantoor of, indien dit er niet is, naar de autoriteiten van het overeenkomstige dienstonderdeel van het gebiedsland overbrengen. Bij de overbrenging en het verhoor moet een ambtenaar van het gebiedsland aanwezig zijn.

- Artikel 8 -

Artikel 8

Aan personen, die door de ambtenaren van het land van binnenkomst worden teruggezonden, mag de terugkeer in het land van uitgang niet worden geweigerd.

Toelichting: De in dit artikel opgenomen bepaling beoogt te voorkomen, dat uitgaande personen die, na de daadwerkelijke grensoverschrijding, bij de personencontrole door de ambtenaren van het land van binnenkomst krachtens de in dat land geldende voorschriften niet worden toegelaten en naar het land van uitgang worden teruggezonden, in dat land niet wederom zouden worden opgenomen. De bepaling is in overeenstemming met de algemeen, dus ook bij niet samengevoegde grenscontrole, in het verkeer over de grens gevolgde gedragslijn.
Indien er tussen de ambtenaren van de beide landen verschil van opvatting mocht bestaan over de toepassing van deze bepaling, behoort in het gebiedsland aan het oordeel van de autoriteiten van dat land voorrang te worden toegekend. In geen geval zullen eigenmachtige handelingen van ambtenaren van het nabuurland in het gebiedsland tegen de wil van de autoriteiten van het gebiedsland geoorloofd zijn. Indien zich moeilijkheden omtrent de toepassing van deze bepaling voordoen, dient de dienstdoende ambtenaar, belast met de grensbewaking, op de wijze, voorgeschreven in Deel H, onder 1, bij deze circulaire contact op te nemen met de hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking van het ministerie van Justitie, teneinde te vernemen hoe dient te worden gehandeld.

Artikel 9

1. De ambtenaren van beide landen verlenen elkaar zoveel mogelijk bijstand bij de uitvoering van hun taak in de zone, in het bijzonder om overtreding van de wettelijke en administratieve bepalingen, de grensoverschrijding betreffende, te voorkomen of op te sporen; zij delen elkaar daartoe zo snel mogelijk die inlichtingen mede, die voor de uitoefening van hun dienst van belang zijn.

2. Het bepaalde in het vorige lid laat onverlet de nationale wettelijke en administratieve bepalingen, op grond waarvan voor het verstrekken van inlichtingen in voorkomende gevallen een machtiging van andere autoriteiten is vereist.

Artikel 10

De autoriteiten van het gebiedsland verlenen aan de ambtenaren van het nabuurland bij de uitoefening van hun dienst dezelfde bescherming en bijstand als aan hun eigen ambtenaren.

Artikel 11

1. De ambtenaren van het nabuurland, die ter uitvoering van deze Overeenkomst hun dienst in het gebiedsland moeten uit oefenen, zijn vrij van pas- en visumformaliteiten.
2. Voor de grensoverschrijding om zich naar de plaats van hun dienstuitoefening te begeven, dienen zij slechts in het bezit te zijn van een ambtelijk bewijs, dat hun identiteit en dienstonderdeel vermeldt.

Toelichting: De onderwerpelijke bepaling is verwerkt in artikel 4, aanhef en onder e, alsmede in bijlage 3a, onder "Duitsland", van het Voorschrift Vreemdelingen.

Artikel 12

1. De ambtenaren van het nabuurland, die ter uitvoering van deze Overeenkomst hun dienst in het gebiedsland moeten uitoefenen, zijn verplicht in dat land hun dienstkleding of waarneembaar een ambtelijk onderscheidingsteken te dragen; zij mogen hun dienstwapens dragen ~~met uitzondering van vuurwapens~~, maar mogen deze slechts gebruiken in geval van noodzakelijke verdediging.
2. De verplichting tot het dragen van dienstkleding of van een waarneembaar ambtelijk onderscheidingsteken bestaat niet voor de met het toezicht op de dienst belaste of andere ambtenaren van het nabuurland die zich slechts voor korte tijd voor de uitoefening van hun dienst in de zone begeven.